

Folkebåden så godt nok lidt træls ud ...

22-06-2004 13:03 Søren Øverup22 Jun 2004 11:03 - Torben Kornum

Vurderer artiklen

Del artiklen

"Der groede græs både i skroget og i mastens hulkel, men vi fik da slået græsset og fik det hele shinet lidt op" fortsætter han, mens vi sidder på den blankpolerede, 40 år gamle Folkebåd FD 386, der efter 1500 timers renoveringsarbejde i dag pryder havnen i Hals ved indsejlingen til Limfjorden.

Preben Nielsen har eget tømrerfirma, og måske var det en af grundene til, at han, sammen med Jan Pedersen, oprindelig udlært tømrer hos Preben, vovede sig ud i et projekt som FD 386. Ifølge Preben er det Jan, som har den store forstand på både. Mesters egen erfaring begrænser sig til en Maxi 87 som han købte i Hjarbæk for år tilbage, og hvor han i øvrigt måtte bruge et roe-jern for at skrabe bunden ren! I dag overvintre Maxi'en i samme op-varmede hal som Folkebåden i landsbyen Stæ nord for Ålborg.

Jan og Preben fandt Folkebåden forladt på en ejendom uden for byen. Den blev bygget hos Brandt Møller i Frederikssund og skiftede ejere flere gange inden den havnede nordenfjords. "Navnet Two Grand fandt vi på fordi vi købte den for 2000 kr. Jeg har arbejdet i Australien i seks år i mine unge dage, så jeg kender lidt til sproget," fortæller Preben Nielsen og tilføjer at makkerparret er de eneste i Hals Sejlklub, som sejler rundt og viser deres båds købspris hele året.

I øvrigt var de tæt på at købe katten i sækken, for de 2000 kr. viste sig i første omgang at være sendt til en person, som slet ikke ejede båden. I sidste øjeblik lykkedes det at finde den rette ejer, der i mellemtiden var flyttet til Gilleleje og heldigvis accepterede beløbet og tilmed var i be-siddelse af både løjgang og sejl til båden. "Prisen var i øvrigt inklusiv vogn," smiler Preben Nielsen og beretter om hjemtransporten, som foregik ad små biveje efter mørkets frembrud.

Renoveret efter alle kunstens regler

I forsommeren 2002 gik de to venner i gang med projektet, som skulle vise sig at inde-bære 1500 timers arbejde og koste næsten 40.000 kr. Faktisk tog de to fri i 2,5 måned for at fordybe sig i projektet, der startede med afmontering af kølen. Alene denne proces stod på i to hele dage, men sammenlig-net med at eksperter havde vurderet at kølen slet ikke kunne afmonteres, var det billigt sluppet, mener Preben Nielsen. Kølboltene blev, som alle andre bolte i båden, udskiftet fra jern til rustfri. Derefter kom det store slibe- og høvlearbejde, og her blev tømrer-ne positivt overraskede, for det viste sig at kun få dele af bådens oprindelige skrog nødvendigvis måtte udskiftes med nyt træ.

Det afpillede, rå skrog blev derefter mættet af norsk Ovatrol, en proces som gøres vådt på vådt for at opnå det bedste resultat. Skulle der i dag ske lakskader på Two Grand, er det derfor begrænsede mængder saltvand, som suges ind i såret.

”Vi renoverede efter nordjyske principper om at gå både med livrem og seler. Eksempelvis manglede Two Grand efter vores mening styrke under dækket, så vi indsatte stivere, så dækket ikke svajer når man går på det”. Svøbene i bunden har Preben og Jan udført i knastfri, lamineret eg ud fra en vurdering af, at de oprindelige svøb i massive materialer ikke kunne klare krumningen og kurven. De originale svøb blev dog siddende, så Two Grand har i dag dobbelt så mange svøb som andre Folkebåde.

”Spil-platformene udskiftede vi med eg, for der er immervæk en del pres på spillene, når det blæser. Spillene betjenes nedefra med et håndtag, og her har vi sat et kraftigt elastik i, så håndtaget svinger tilbage af sig selv, og vi kan sidde på luv kant og justere skøderne. Om finessen også findes på andre Folkebåde ved jeg ikke, men det virker i hvert fald”, siger Preben Nielsen.

Nogle af processerne i renoveringen krævede specialværktøjer, så dem fremstillede vi efterhånden som vi stødte på op-gaverne. Værktøjerne har vi endnu, og måske får vi ikke brug for dem mere, men hvis andre Folkebådsejere kan bruge dem, er de velkomne til at låne dem. Two Grand projektet kan ses på Folkebådsklubbens hjemmeside www.folkebaad.dk/dfk.htm. Et af specialværktøjerne er formene til køjerne, som blev lavet for at støbe to ens ellipse-formede bronzerammer. Glassene er omhyggeligt faldet ind i rammerne, som er med til at give Two Grand et meget eksklusivt look. En anden speciel detalje ses oven på roret, hvor en rustfri fjeder er smedet om til base for flaget. ”Skulle man være uheldig og støde på med flaget, bøjer flagstangen nede i fjederen. Det er sikkert en idé, som mange sejlere kunne nyde godt af”, mener Preben.

Genbrugstræ fra Storebæltsfærge

Dørken og kistebænkene er et kapitel for sig. En af de tidligere Storebæltsfærger, oprindelig søsat i 1936, blev ophugget i Ålborg i 80'erne. På færgen var der et teakdæk, som var udført i op til 6 meter lange og 7 cm tykke planker. En del af træet blev skåret op og brugt på Livø-færgen (der i øvrigt var fra 1901). Preben Nielsen fik opgaven at skære træet op, og resterne af træet røg hjem i hallen i Stae. Da Folkebåds-projektet gik i gang, kunne Preben og Jan derfor i ro og mag udvælge de stykker, som egnede sig bedst til Two Grand.

Tilbage til masten, som var groet godt til, og som Preben og Jan havde forberedt sig på bare at bruge som mål til en ny mast. Da de fik kigget nøjere på den så den slet ikke så slem ud endda, og den har da også allerede båret Two Grand til sejr i flere lokale kapsejladser i det nordjyske, herunder overalt sejren i Hals Sejlklub - ganske vist med nye sejl fra Elvstrøm.

Under masten er der limet en gammel dansk mønt, som man fandt i bunden af båden under renoveringen. ”Den bringer lykke, så vi har limet den fast”, siger Preben med et smil.

5. april 2003 var Two Grand klar til søsætning, og det gav anledning til stor fest i Hals med taler, øl og pølser; - og 80 fremmødte!

I sommeren 2003 deltog Two Grand i DM for Folkebåde i Middelfart. Resultatet var ikke noget at skrive hjem om, men det står helt klart for enhver, at det heller ikke er

kapsejldsambitioner, som har drevet lysten til renoveringen. Efter DM fortsatte Two Grand på ferie Fyn rundt, en distance som Jan Pedersen tilbagelagde uden motor, mens Preben valgte Maxi'en. Makkerparret har ganske vist fundet en gammel Seagul motor fra 2. verdenskrig, men det haster nu ikke med at få den gjort i stand. "Jan lader sig ikke sådan uden videre gå på, selvom vinden forsvinder ude på rum sø. Han tager bare en bog frem og giver sig til at læse. Og det viser sig jo også altid at vinden vender tilbage på et tidspunkt",

slutter Preben Nielsen.